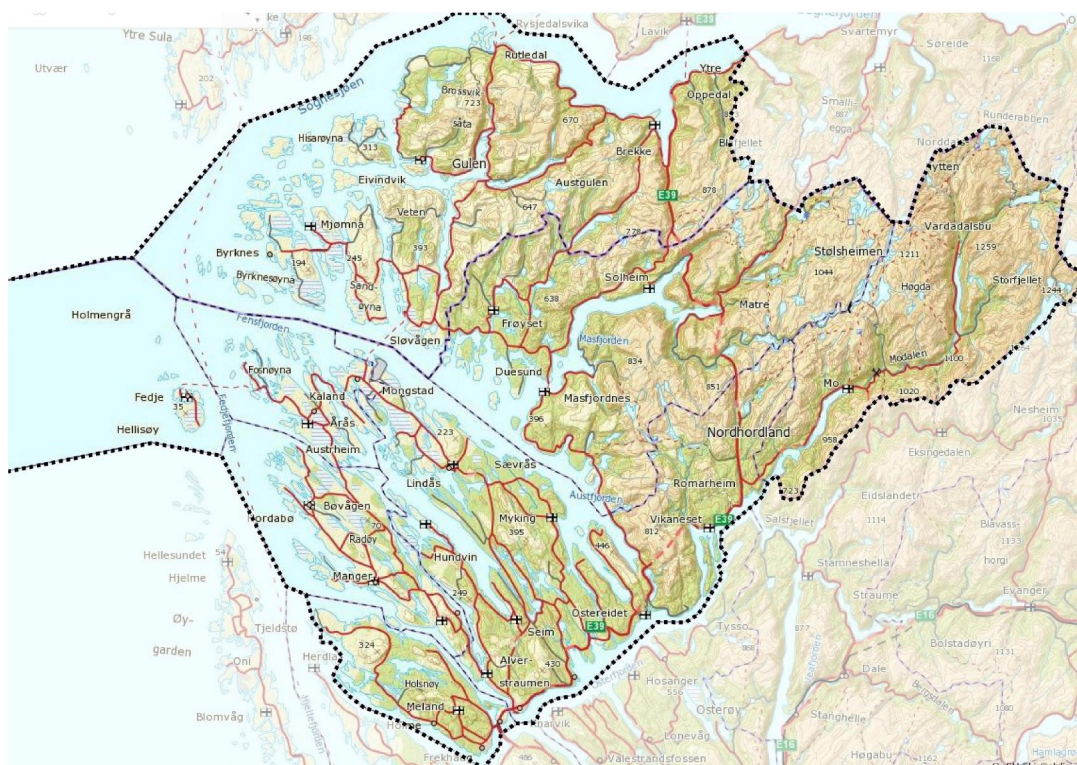

«Nordhordland kommune»

Forhandlingsutvalet til Austrheim, Fedje, Gulen, Lindås, Masfjorden, Meland, Modalen og Radøy sitt framlegg til intensjonsavtale for ny kommune

Intensjonsavtale Nordhordland kommune

Versjon 1.0 - 1. mars 2016

1. Innleiing

Kommunane Austrheim, Fedje, Gulen, Lindås, Masfjorden, Meland, Modalen og Radøy tek sikte på å danna ein ny kommune frå 01.01.2020. Det er kommunestyra i kommunane som vedtar om kommunane skal slå seg saman eller ikkje.

Kommunane i Nordhordland vedtok i 2010 å setja i gong ein prosess om å utgreia endra kommunestrukturar. Dette arbeidet gav viktig kunnskap og grunnlagsmateriale som kommunane har hatt stor nytte av i arbeidet som vart formalisert etter Stortingsvedtaket om kommunereforma i 2014.

I tillegg til å sjå på heile Nordhordland som ein kommune har Lindås, Meland og Radøy gjennomført eigne forhandlingar. Dette resulterte i ein intensjonsavtale som vart presentert for dei andre kommunane på Nordhordlandstinget 28. januar. Dei tre kommunane inviterte dei andre kommunane til å sjå på om der er grunnlag for ein stor kommune i Nordhordland. Den invitasjonen takka dei andre kommunane **Ja** til.

Avtalen byggjer på ein føresetnad om at ein ny kommune vil stå sterkare til å kunne løysa framtidige utfordringar enn det kommunane kan gjera kvar for seg. Den nye kommunen får om lag 36 000 innbyggjarar og vil dekke eit areal på 2 183 km². Dette inneber at Nordhordland kommune vert den nest største kommunen i Hordaland og blant dei 23 største i landet målt etter folketal slik kommunane i landet er i dag. Etter areal vert dette den største kommunen i Hordaland og den 21. største i landet. Den nye kommunen får store og verdifulle areal som den skal forvalta. Det vert også store avstandar som set andre krav til utforming av tenestene og administrasjon.

Det har også vore sentralt for oss å byggja vidare på det frivillige arbeidet som har vore gjort med kommunereforma i regionen sidan 2010, og å kombinera føringane i kommunereforma med eigne idear om korleis me best tener innbyggjarane sine interesser i framtida, og sikrar at Nordhordland vert ein vekstkraftig, sterk og attraktiv region.

Etter at intensjonsavtalen er handsama i kommunestyra, vert det lagt opp til ein brei medverknadsprosess i form av folkemøte, folkeavrøysting og/eller innbyggjarundersøking som ein er pliktig til etter lova. Kvart kommunestyre avgjer spørsmålet om folkeavrøysting, innbyggjarundersøking eller anna høyringsform.

Me ser fram til godt engasjement og konstruktiv dialog i denne viktige avgjerda for dei åtte kommunane. Innspela i medverknadsprosessen kan påverka den endelege intensjonsavtalen som skal handsamast i kommunestyra i juni 2016.

2. Bakgrunn - kvifor ein ny kommune

Nordhordland er i stor grad ein felles bustad- og arbeidsregion. Reisetida innan regionen og til Bergen har vorte betydeleg redusert på grunn av betre kommunikasjon. Dette har gitt grunnlag for vekst i folketalet og næringslivet i regionen. Veksten har vore spesielt stor etter at olje og gass kom til Mongstad og Nordhordlandsbrua vart realisert. For å få til vekst i heile regionen framover, vil god infrastruktur vere avgjerande. Nye framtidsretta arbeidsplassar i regionsenteret vil også vera viktig for auka folketal i resten av Nordhordland. Ved å bli ein kommune i Nordhordland, får me eit naturleg areal- og samfunnsutviklingsområde som vil leggja til rette for vekst og ei god samhandling med andre aktørar som fylket, Bergen og næringslivet.

Næringslivet i regionen synest å stå framfor store endringar og stor usikkerheit. Ein større kommune vil ha eit større potensiale til å vera ein proaktiv samfunnsutviklar.

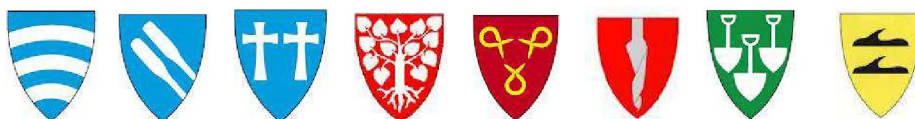
Kommunane i Nordhordland samarbeider i dag på mange område. Kravet til meir spesialiserte tenester vil auka. Me får ei eldre befolkning som vil krevja auka tenester. Delen av befolkninga som er i yrkesaktiv alder, vil bli redusert. Det gjer at konkurransen om arbeidskrafta vil auka. Me må vera ein attraktiv region der ungdom med god kompetanse vil flytta tilbake. Me ønskjer ein stor kommune som kan vera offensiv i å ta på seg nye oppgåver som vil gje eit heilskapleg tenestetilbod til våre innbyggjarar. Me vil ivareta og vidareutvikla tenestene for våre innbyggjarar.

I tidlegare utgreiingar er det lagt vekt på sentrale utviklingstrekk, utfordringar og moglegheiter for regionen fram mot 2040.

Det er **fordelar** og **ulemper** ved å etablera ein ny kommune. Dette er noko forhandlingsutvalet har vore opptatt av i heile prosessen, og det er belyst i rapportane frå Telemarksforsking.

Ein stor fordel med ein større kommune er at det vert betre samsvar mellom det å vera ein felles bu- og arbeidsregion og det å kunne planlegga ei heilskapleg og betre koordinert samfunnsutvikling. Ein større kommune vil ha større påverknadskraft overfor sentrale og regionale myndigheiter. Nokre andre fordelar med ein større kommune er sterkare fagmiljø som sikrar rekruttering og god og spissa kompetanse, betre kvalitet og mangfald på tenestetilbodet, betre heilskapleg arealutnytting, betre moglegheiter til å prioritera næringsarbeid og godt jordvern. Den nye kommunen vil vera ein større og meir ressurssterk kommune med betre økonomisk soliditet og handlingsrom, og vil dermed vera betre i stand til å handtera nye og større oppgåver samt omstilling innan arbeidsmarknaden. Den nye kommunen vil stå betre rusta til å møte den forventa veksten i innbyggjartal (48 000 i 2040) med eit auka tal eldre.

Nokre av *ulempene* vil vera større geografisk avstand innan kommunen (både for innbyggjarar, tilsette og folkevalde), konsentrasjon av kommunale tenester, lengre avgjerdslinjer, svekka lokalkunnskap hjå sakshandsamarar, mindre samhandling på

tvers av tenestene, samt lågare engasjement og politisk involvering frå innbyggjarane. Desse ulempene vil vi mellom anna møte ved å ha nærserter som sikrar at innbyggjarane skal få sine tenester nærast mogeleg der dei bur. Kommunane Fedje, Gulen, Masfjorden og Modalen har i dag ei lågare arbeidsgjevaravgift. Det er fare for at den kan bli tatt vekk frå desse områda frå 2021.

3. Samfunnsoppdrag, visjon, verdiar og mål

Samfunnsoppdrag

Saman skal me byggja ein sterkare kommune med auka lokalt sjølvstyre, og som er betre i stand til å ta imot fleire oppgåver.

Visjon

”Nordhordland kommune skal vera ein slagkraftig og heilskapleg samfunnsutviklar med sterk utvikling og vekst.”

Verdiar

Alle kommunane er likeverdige partar. Me skal ha respekt for kvarandre sine tradisjonar, kulturar og sterke eigenskapar i noverande organisasjon.

Mål

- Me skal byggja ein ny kommune for å møte framtida sine utfordringar.
- Den nye kommunen skal vera ein god, attraktiv felles bu- og arbeidskommune.
- Me skal halda på, rekruttera og utvikla den beste fagkompetansen for å betra tenestetilbodet.

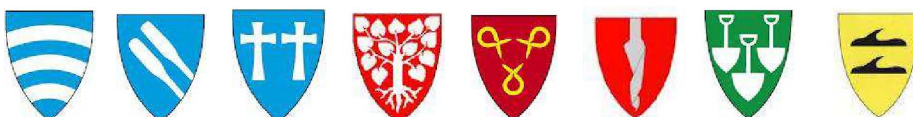
4. Hovudprinsipp

- Likeverdige tenester i heile kommunen
- Byggja vidare på felles identitet og kultur
- Vidareføra lokal tenesteproduksjon der brukarane bur
- Innbyggjarretteleiing i alle rådhusa
- Involvera innbyggjarar, tilsette og næringsliv
- Ta med beste praksis frå kommunane inn i den nye kommunen
- Digitalisera dialogen med innbyggjarane tilpassa dei ulike målgruppene

5. Den nye kommunen – namn, organisering og styring

Namnet på den nye kommunen er Nordhordland.

Arbeidet med kommunevåpen og -symbol startar etter at avgjerda om ny kommune er teken.

Me er samde om at kommunesenteret vert lagt til Knarvik.

Den nye kommunen skal byggja vidare på den felles kulturen og identiteten som er i kommunen. Nynorsk skal vera administrasjonsspråket.

Rådmannen med dei mest sentrale funksjonane skal sitja på rådhuset i kommunesenteret. **Rådhusa** i Austrheim, Fedje, Gulen, Masfjorden, Meland, Modalen og Radøy skal ha kommunale funksjonar i den nye kommunen. Det skal vera innbyggjarrettleiing i alle rådhus.

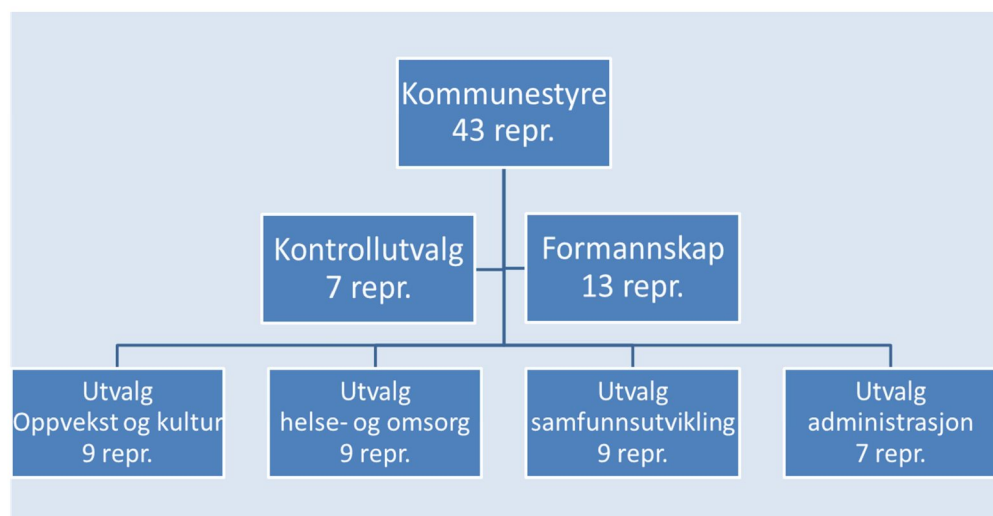
Regionsenteret Knarvik vil vera kommunesenteret i den nye kommunen. **Lokal- og nærsenter** vil bli lokalisert til Fedje, Mastrevik, Mo, Eivindvik, Sandnes, Hosteland, Ostereidet, Lindås, Frekhaug, Vikebø og Manger. Det skal leggjast til rette for vekst og utvikling med utgangspunkt i lokal identitet.

Ved vidareutvikling og organisering av den nye kommunen skal systematisk erfaringsoverføring og læring leggjast til grunn. Kontinuerleg forbetring og fornying skal prega utviklingsarbeidet i den nye kommunen.

6. Demokratimodellen

Kommunen skal styrast etter formannsskapsmodellen med politisk utval og gjennomgåande representasjon.

Kommunestyret skal bestå av 43 medlemar. Formannskapet skal ha 13 medlemar. Alle kommunestyrerepresentantane skal sitja i minst eitt anna politisk organ. Det vert lagt opp til 4 hovudutval innan oppvekst og kultur, helse og omsorg, samfunnsutvikling og administrasjon. I tillegg kjem lovbestemte utval og diverse råd og komitear.

Kontrollutvalet skal bestå av 7 medlemmar, 3 av desse skal vera kommunestyrerepresentantar. Administrasjonsutvalet skal bestå av 4 politiske medlemmar og 3 medlemmar frå dei tilsette sine organisasjonar. Dei politiske medlemmane skal vera medlemmar i formannskapet.

Kommunestyret vel eit lokalutval i Modalen med heimel i kommunelova § 10. Dei som vert valt til utvalet, skal bu i det som er dagens Modalen kommune. Utvalet skal også ha sekretariatsbistand frå administrasjon. Utvalet rapporterer på vanleg måte til kommunestyret. Utvalet skal forvalta konsesjonsavgiftene som kommunen har med grunnlag i Modalen kommune i dag. Utvalet har 5 medlemmar.

7. Prinsipp for tenestetilbod og kompetanse

Når me skal ta stilling til korleis me skal organisera dei kommunale tenestene, er det viktig å vurdere dette i lys av behovet i framtida. Ein ny kommune skal handtera framtida, ikkje dagens situasjon.

Tenesteyting

Tenestetilbodet skal vera på same nivå som i dag. Gjeldande planar vert vidareført inntil den nye kommunen vedtek nye.

Innbyggjarane skal motta desentraliserte tenester. Heile omsorgstilbodet skal ivareta at innbyggjarane får nærleik til tenestene. Sjukeheimsplassar, bufellesskap, omsorgsbustader og bu- og servicesenter skal vera nærast mogleg der innbyggjarane bur, for å sikra lokal identitet og nærleik til tenestene.

Lokale helsestasjonar vert vidareført.

Den nye kommunen skal vera ein god oppvekst-, barne- og ungdomskommune. Ingen skular skal leggjast ned som følgje av ei kommunesamanslåing. Skulekrinsgrenser i ein ny kommune bør følgja nærskuleprinsippet. Skulane på Fedje og i Modalen skal oppretthaldast.

Bibliotek, institusjonskjøkken og frivilligsentralane vert frå starten vidareført med dagens lokalisering.

Den nye kommunen vil byggja vidare på og stimulera det lokale mangfaldet som er av frivillige lag og organisasjonar innanfor kultur og idrett. Den nye kommunen vil arbeida for å realisera eit felles regionalt kulturhus.

Nordhordland har ei livskraftig kyrkje med rom for dei frivillige organisasjonane og det er eit mangfald av ulike trussamfunn. Den nye kommunen vil vidareføra samarbeidet med kyrkja og trussamfunna elles.

Den nye kommunen skal følgja dagens lovverk – kyrkjelova - som betyr at det må opprettast eitt (1) nytt kyrkjeleg fellesråd . Kyrkja må sjølv setja i verk ein prosess med å få på plass eit nytt fellesråd.

Det vil vera naturleg å samordna kompetanse der det er trong for å styrkja kompetansemiljø og utvikling for å sikra eit godt tenestetilbod.

Den nye kommunen vil prioritera IKT i informasjon og dialog med innbyggjarane, og ynskjer å vera i front når det gjeld IKT i tenesteproduksjon. Omsorgsteknologi skal vera eit satsingsområde i den nye kommunen.

Eventuelle endringar skal handterast som ein planprosess med involvering/høyring.

Samfunns- og næringsutvikling

Me vil satsa målretta på infrastruktur og heilskapleg arealpolitikk. Gjeldande kommuneplanar pr. 1.1.2020 (herunder arealdelen) vil liggja fast inntil det nye kommunestyret har vedteke ein ny kommuneplan. Gjennom strategisk samfunns- og næringsutvikling vil me styrkja eksisterande arbeidsplassar og skapa og leggja til rette for nye. Den nye kommunen skal vera nyskapande og skal utvikla nye næringsareal med fokus på framtidretta næringsliv. Knarvik skal vera eit sterkt regionsenter i fylkessamanheng.

Den nye kommunen skal jobba for effektiv internkommunikasjon og for å realisera lokale samferdsleprosjekt som t.d. (ikkje prioritert):

- E39 Bergen - Nordhordland (Nyborgtunnelen)
- Alversund bru
- Sambandet Vest
- Ringveg Nordhordland
- Masfjordbrua / fylkesveg 570
- Oppgradering av fylkesveg 569 frå Romarheim til Mo
- Opprusting av fylkesveg 57 og samtidig jobba for å endra den til riksveg (del av kystvegen Bergen - Ålesund)

Den nye kommunen vil jobba målretta for betre kollektivtilbod innanfor og til/frå kommunen (til dømes båt Nordhordland – Bergen, buss, Fensfjordsambandet og ferje til Fedje). Som del av dette, må det leggest til rette for betre innfartsparkeringar.

Den nye kommunen vil vera ein pådrivar for å halda fram utbygginga av mobilnettet og breibandstilbodet i alle delar av kommunen, og vil jobbe for heilskapleg vidareutvikling av infrastrukturen for vatn og avløp (VA).

Den nye kommunen skal vera ein samla nærings-, arbeids- og utdanningskommune. Det er viktig at dei unge har eit godt, lokalt tilbod innan vidaregåande opplæring. Kommunen vil arbeida for at Knarvik vidaregåande skule har eit breitt og mangfaldig tilbod. Kommunen skal arbeida for å styrkja Austrheim vidaregåande

skule med breitt tilbod av utdanningsprogram, og arbeida for realisering av nybygg. Den nye kommunen vil arbeida aktivt for at det skal opprettast eit universitets-/ høgskuletilbod i kommunen, gjerne knytt til lokalt næringsliv. Nordhordland kommune skal motivera og støtta næringsliv og innbyggjarar til utvikling av den nye kommunen.

Den nye kommunen vil utarbeida ein klima- og miljøplan som skal ha særskilt fokus på alternative energiformer, miljøeffektive løysingar og å førebyggja negative klimaendringar gjennom lokal handling.

Interkommunale samarbeidsavtalar, interkommunale og kommunale selskap skal gjennomgåast.

Prinsipp for kompetanse

Rett kompetanse er grunnlaget for eit godt tenestetilbod. Det skal vera eit prioritert satsingsområde å skaffa, utvikla og halda på fagpersonar.

Ein større og meir slagkraftig kommune skal føra til at det vert meir attraktivt å arbeida i kommunen, og bidra til fleire stillingar dedikert til spesialfunksjonar. Kompetansekartlegging skal bidra til betre oversikt og danna grunnlaget for ein kompetanseplan om rekruttering, organisering og fagutvikling.

8. Økonomi - harmonisering av skattar og avgifter

Det er eit mål at ingen innbyggjarar skal få høgare kommunal eigedomsskatt som følgje av ein ny kommune. Det er semje om å harmonisera skattar og avgifter. Prisivået på kommunale tenester, gebyr og eigedomsskatt skal vera likt i heile kommunen. Det inneber at den nye kommunen fjernar eigedomsskatten på hus og hytter.

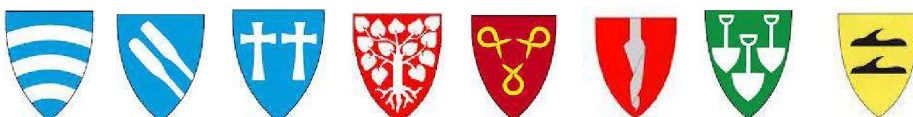
Det vert fastsett overgangsreglar for første valperiode (2019-2023).

Forslag til nytt inntektssystem er sendt ut på høyring. Den nye kommunen kjem relativt betre ut i høve dei endringane som til no er kjend. Endelege konsekvensar vil bli avklåra i løpet av våren 2016.

Den nye kommunen vil ta imot økonomiske midlar til eingongskostnader og reformstøtte ved endra kommunestruktur. Totalt vil det utgjera 80 mill. kr.

Investeringsprosjekt

Vedtekte investeringsprosjekt vert vidareført i den nye kommunen. Alle investeringsprosjekt skal vera økonomisk forsvarlege og ha ei sikker finansiering. Investeringsprosjekt som er innarbeidd i dei tidlegare kommunane sine økonomiplanar når søknad om å etablere ein ny kommune vert vedtekte, skal prioriterast i den nye kommunen sin budsjett- og økonomiplan. Det er ein føresetnad at prosjekta er fullfinansiert i balansert budsjett- og økonomiplan.

Fond

Etablering av den nye kommunen vil gje grunnlag for effektiviseringsgevinstar m.a. innan felles politisk og administrativ styring og leiing. Frigjorte midlar og ressursar skal nyttast til å styrkja handlefridomen ved å setja av midlar til eit kommunalt utviklings- og næringsfond.

Det vert etablert eit infrastrukturfond som skal nyttast til samferdsle, fiber/breiband og andre kommunikasjonssaker i kommunen. Finansieringa av fondet vert konsesjonskraftmidlar som i dag går til fylkeskommunen, eventuell skatt av nye kraftlinjer, arealavgift av nye oppdrettskonsesjonar og ein del av eigedomsskatten på verk og bruk. Kapitalen kan seinare utvidast.

Den delen av kraftinntektene som gjeld konsesjonsavgift i kommunane Modalen og Masfjorden i dag, vert sett av til bunde driftsfond i den nye kommunen til disposisjon for lokale tiltak for å sikra utvikling i dei områda konsesjonen gjeld for, tilsvarende for NORM¹ kompensasjon knytt til deponering av avfall i Gulen. Det vert utarbeidd egne vedtekter for føremål og bruken av kvart av desse fonda.

Uttak av konsesjonskraft til eige bruk i Modalen vert vidareført og distribuert av Modalen Kraftlag SA.

9. Kommunen som arbeidsgjevar - administrative prosessar

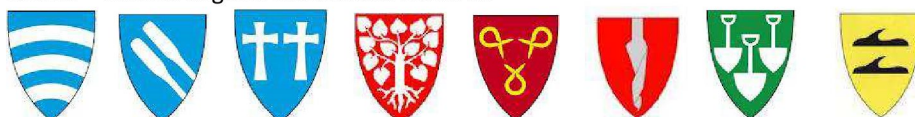
Den nye kommunen skal vera raus og inkluderande. Me er samde om å etablera ein arbeidsgjevarpolitikk som bidreg til å samla og utvikla arbeidstakarane i den nye kommunen, og som skapar gode relasjonar mellom arbeidsgjevar og arbeidstakarar. Det vert lagt opp til høg grad av medverknad på lokalt og sentralt nivå, både under etablering av den nye kommunen og etter at denne er etablert.

Å byggja ein ny kommune er juridisk sett ei verksemdsoverdraging. Det inneber at dei tilsette er sikra rettane som er fastsette i lov- og avtaleverk.

Framlegg til prinsipp for vidare drøftingar med arbeidstakarorganisasjonar:

- Alle tilsette har rett på jobb i den nye kommunen, og skal ikkje få reduksjon i løna si.
- Berørte leiarar (over tenestestadleiar) skal søkja nye leiarjobbar.
- Openheit og dialog. Kommunikasjonsstrategi skal prioriterast.
- Omstillingsavtale (grunnlaget for samhandling med tillitsvalde).
- Tillitsvalde skal vera representert i styringsgruppene i kvar kommune.
- Drøftingsmøte, eventuelt høyringar, i samband med intensjonsdokumentet.
- Jamlege orienterings- og/eller drøftingsmøte i prosessen.

¹ NORM – normal organic radioactive material

10. Kommunikasjonsplan

Gjennom aktiv kommunikasjon og brei medverknad skal me sikra at alle får god informasjon og vert høyrte om den pågåande reformprosessen.

Ein felles kommunikasjonsstrategi er utarbeidd med målretta satsing på ekstern og intern informasjon. Me viser til eigen kommunikasjonsplan.

11. Vegene vidare

Dette dokumentet er eit framlegg til felles intensjonsavtale. Framlegget skal handsamast i alle kommunestyra i mars.

Det er lagt opp til brei medverknadsprosess og innbyggjardialog utover våren. Forhandlingsutvalet kjem saman igjen i løpet av våren, og vil då oppdatera og utarbeida ein endeleg intensjonsavtale som vert lagt fram for kommunestyra for avgjerd 22. juni.

Kommunestyra fattar endeleg avgjerd i spørsmålet om kommunestruktur 22. juni 2016. For å sikra framdrift i prosessen etter vedtaket i juni, vil forhandlingsutvalet arbeida med å førebu samanslåing og koordinera samarbeidet mellom kommunane fram til Fellesnemnd er valt (jf. Inndelingslova).

Inndelingslova av 2001 set rammene for korleis samanslåinga skal gjennomførast.

Når Stortinget har fatta vedtak om at kommunar kan slå seg saman, skal det opprettast ei Fellesnemnd (Inndelingslova § 26). Fellesnemnda for Nordhordland kommune skal ha 33 medlemmar med følgjande fordeling frå kvar kommune: Lindås- 9, Meland – 5, Radøy – 4 og Austrheim, Fedje, Gulen, Masfjorden, Modalen – alle 3 kvar.

Det skal også veljast varamedlemar til nemnda.

Medlemene vert valt av og blant medlemene i kommunestyra. Fellesnemnda skal sjølv velja leiar og nestleiar. Fellesnemnda skal førebu oppstart av ny kommune, medan kommunestyra skal stå for drift og avvikling av dei gamle kommunane.

Det vert oppretta eit partssamansett utval med ansvar for å drøfta arbeidsgjevarspørsmål. Utvalet består av fellesnemnda sine medlemmar og to representantar frå kvar kommune. Desse er utpeika av dei tilsette sine organisasjonar.

Dersom samanslåing blir gjennomført pr. 1. januar 2020, blir det ordinært kommunestyreval hausten 2019 for den nye kommunen.

Nordhordland kommune – intensjonsavtale

Seim, 1. mars 2016

Ordfører i Austrheim

Per Lerøy

Ordfører i Fedje

Stian Herøy

Ordfører i Gulen

Hallvard Oppedal

Ordfører i Lindås

Astrid Aarhus Byrknes

Ordfører i Masfjorden

Karstein Totland

Ordfører i Meland

Øyvind Oddekalv

Ordfører i Modalen

Tom Kristian Thorsen

Ordfører i Radøy

Jon Askeland

